

Dosarul nr. 2ra-1571/20

Prima instanță: Judecătoria Bălți sediul central (jud. V. Pădurari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Corcenco, D. Corolevschi, D. Stănilă)

DECIZIE

18 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Cet-Nord”
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „CET-Nord” împotriva lui Ruslan Frunțașu și Ingăi Frunțașu cu privire la încasarea datoriei împotriva deciziei din 21 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de Inga Frunțașu, casată parțial hotărârea din 26 aprilie 2018 a Judecătoria Bălți sediul central și în această parte pronunțată o nouă hotărâre

constată:

La 7 decembrie 2017, SA „Cet-Nord” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ruslan Frunțașu și Ingăi Frunțașu cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a invocat că Ruslan Frunțașu și Inga Frunțașu sunt consumatori ai energiei termice furnizate de SA „Cet-Nord”, acceptând în mod tacit serviciile acestuia.

A comunicat că în perioada 1 februarie 2015 - 1 septembrie 2017, la apartamentul pârâților au fost acordate servicii de încălzire în sumă de 9972,14 de lei.

Astfel, datoria pentru perioada menționată constituie suma de 9 972,14 de lei.

La 31 octombrie 2017, în adresa pârâților a fost expediată pretenția, prin care a fost solicitată achitarea datoriei create, însă aceasta a fost lăsată fără atenție de către ultimii.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 94, 238-241, 242, 243 CPC, art. 272 Cod civil, Legii privind serviciile publice a gospodăriei comunale, Hotărârii Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul lui Ruslan Frunțașu și Ingăi Frunțașu în beneficiul SA „Cet-Nord” a datoriei în mărime de 9 972,14 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 309,16 de lei.

Prin hotărârea din 26 aprilie 2018 a Judecătorei Bălți sediul central, a fost admisă acțiunea integral.

A fost încasată în mod solidar de la Ruslan Frunțașu și Inga Frunțașu în beneficiul SA „Cet-Nord” datoria în mărime de 9 972,14 de lei și cheltuielile de judecată în sumă de 309,16 de lei.

Prin decizia din 21 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de Inga Frunțașu, casată parțial hotărârea din 26 aprilie 2018 a Judecătorei Bălți sediul central în latura cerinței față de Inga Frunțașu și în această latură pronunțată o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Cet-Nord” împotriva Ingăi Frunțașu cu privire la încasarea datoriei.

În rest, a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La 15 septembrie 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, SA „Cet-Nord” a declarat recurs împotriva deciziei din 21 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că potrivit datelor prezentate la materialele cauzei, prin extrasul din Registrul bunurilor imobile, actualizat la 19 martie 2020, bunul imobil din mun. XXXXX str. XXXXX ap. X aparține cu drept de proprietate lui Ruslan Frunțașu și Ingăi Frunțașu.

Instanța de apel a aplicat la caz art. 337 Cod civil, care prevede temeiurile încetării dreptului de proprietate și anume, stabilind că dreptul de proprietate încetează, în condițiile legii, în urma consumării, pieirii fortuite sau distrugerii bunului, înstrăinării lui în temeiul unui act juridic, renunțării la dreptul de proprietate.

A comunicat că urmare a depunerii cererii de apel semnată de către Inga Frunțașu, părților a fost prezentat contractul de schimb nr. 11365 din 11 septembrie 2013 semnat între Ruslan Frunțașu, Inga Frunțașu și Boris Șaibin, neînregistrat de altfel în calitate de temei de atribuire a dreptului de proprietate în Registrul bunurilor imobile.

În asemenea împrejurări, a considerat aplicabile prevederile art. 413, 465 alin. (1) Cod civil și art. 26 alin. (1) din Legea cadastrului bunurilor imobile.

Contrar prevederilor art. 417 alin. (1) Cod civil, instanța de apel a stabilit că, începând cu data de 12 septembrie 2013, Inga Frunțașu și-a pierdut dreptul de proprietate pe apartamentul nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX, concluzie care nu poate fi reținută, or potrivit prevederilor legale, în cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobândește la data înscrierii în Registrul bunurilor imobile, cu excepțiile prevăzute de lege.

Astfel, intimații nu au transmis în condițiile legii un drept de proprietate asupra bunului imobil din mun. XXXXX str. XXXXX ap. X și în consecință, nu pot pretinde scutirea de obligațiile de achitare a serviciului de alimentare cu agent

termic, întrucât nu a fost îndeplinită condiția de înregistrare, stabilită cu titlu imperativ în art. 465 alin. (1) Cod civil.

A subliniat că încheierea contractului de schimb în privința bunului imobil nu este suficientă pentru transmiterea valabilă a dreptului de proprietate în patrimoniul unei alte persoane, dispozițiile art. 465 Cod civil, urmând a fi interpretate în coroborare cu cerința imperativă conținută în art. 413 alin. (1) Cod civil.

La fel, a relevat că efectele contractului de schimb semnat la 11 septembrie 2013 între Ruslan Frunțașu, Inga Frunțașu și Boris Șaibin nu pot fi opozabile terților persoane, în absența înscrierii în Registrul bunurilor imobile.

La 2 octombrie 2020, în adresa Ingăi Frunțașu a fost expediată copia cererii de recurs depusă de SA „Cet-Nord”, însă corespondența menționată a fost returnată de către Oficiul Poștal cu mențiunea „nu există așa stradă în mun. Bălți” (f. d. 141).

Până la data stabilită pentru examinarea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 21 august 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 123), fiind recepționată de către recurentă la 26 februarie 2020, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 124).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 15 septembrie 2020 în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și a remite cauza spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

După cum rezultă din materialele cauzei, SA „Cet-Nord” înaintând acțiunea în judecată împotriva lui Ruslan Frunțașu și Ingăi Frunțașu, a solicitat încasarea din contul lui Ruslan Frunțașu și Ingăi Frunțașu în beneficiul SA „Cet-Nord” a datoriei în mărime de 9 972,14 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 309,16 de lei.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a admis acțiunea integral și a încasat în mod solidar de la Ruslan Frunțașu și Inga Frunțașu în beneficiul SA „Cet-Nord” a datoriei în mărime de 9972,14 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 309,16 de lei.

Judecând apelul declarat de către Inga Frunțașu, instanța de apel a admis apelul, a casat parțial hotărârea din 26 aprilie 2018 a Judecătoriei Bălți sediul central în latura cerinței față de Inga Frunțașu și în această latură a pronunțat o nouă

hotărâre, prin care a respins cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Cet-Nord” împotriva Ingăi Frunțașu cu privire la încasarea datoriei. În rest, a menținut hotărârea primei instanțe.

Verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în recurs, instanța de recurs constată că soluția a fost dată de către instanța de apel fără elucidarea pe deplin a circumstanțele cauzei și fără determinarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate.

În susținerea acestei concluzii se vor reține prevederile art. 373 alin. (1) și (2) CPC, potrivit cărora instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată, instanța de recurs reține că contrar acestor prevederi, instanța de apel judecând apelul a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, precum și materialului anexat la dosar, fără a examina sub toate aspectele legalitatea și temeinicia hotărârii supuse apelului, în raport cu regulile și legislația în vigoare.

Astfel, instanța de apel judecând apelul declarat de către Inga Frunțașu, a casat parțial hotărârea primei instanțe în latura cerinței SA „Cet-Nord” față de Inga Frunțașu și în această latură a pronunțat o nouă hotărâre, prin care a respins cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Cet-Nord” împotriva Ingăi Frunțașu cu privire la încasarea datoriei, în rest, a menținut hotărârea primei instanțe prin care a fost încasată în mod solidar de la Ruslan Frunțașu suma datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Drept urmare, se constată că la adoptarea unei asemenea soluții instanța de apel nu a ținut cont de faptul că prima instanță a examinat cauza sub aspectul răspunderii solidare, încasând suma împrumutului pretinsă de către SA „Cet-Nord” în mod solidar de la Ruslan Frunțașu și Inga Frunțașu, adică prin aspectul răspunderii prin pluralitate de subiecte ca parte a raportului juridic.

În aceste condiții, în situația în care prin obligația solidară, toți debitorii sunt obligați la aceeași prestație, astfel încât fiecare poate să fie ținut separat pentru întreaga obligație, iar executarea acesteia de către unul dintre codebitori îi eliberează pe ceilalți față de creditori, instanța de apel nu era în drept de a casa în parte hotărârea primei instanțe și de a menține hotărârea primei instanțe, adoptate prin prisma răspunderii solidare, doar în partea lui Ruslan Frunțașu.

Astfel, deși hotărârea primei instanțe a fost contestată cu apel numai de către Inga Frunțașu, instanța de apel urma să verifice legalitatea acesteia în întregul ei, prin prisma pretențiilor formulate în prezentul litigiu în raport cu normele de drept invocate în acțiune de către SA „Cet-Nord”.

Pe de altă parte instanța de recurs va reține că, întemeindu-și concluzia pe faptul că la 12 septembrie 2013 Inga Frunțașu a dispus notarea în Registrul bunurilor imobile asupra pierderii dreptului de proprietate pentru apartamentul nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX, în temeiul contractului de schimb nr. 11364 din 11 septembrie 2013, prin care Ruslan Frunțașu și Inga Frunțașu au transmis dreptul lor de proprietate deținut pe apartamentul nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX lui Boris Șaibin, care la rândul său i-a transmis lui Ruslan Frunțașu și Ingăi Frunțașu dreptul de proprietate pe apartamentul nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX, instanța de apel nu a verificat acțiunea contractului de schimb nr. 11364 din 11 septembrie 2013 în privința apartamentului nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX.

Elucidarea acestor aspecte este importantă având în vedere că din extrasul din Registrul bunurilor imobile, actualizat la data de 30 octombrie 2017 și extrasul din Registrul bunurilor imobile actualizat la 26 decembrie 2019, se evidențiază că dreptul de proprietate asupra apartamentului nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX care constituie locul de consum la care SA „Cet-Nord” pretinde încasarea datoriei pentru furnizarea energiei termice, este înregistrat în continuare după Inga Frunțașu și Ruslan Frunțașu (f. d. 10, 53).

Instanța de apel, însă, a trecut cu vederea și nu a supus aprecierii aceste înscrisuri, într-un mod incert concluzionând că în perioada admiterii datoriei la agentul termic 1 februarie 2015-1 septembrie 2017, Inga Frunțașu nu mai deținea calitatea de proprietar al apartamentului nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX.

Or, potrivit prevederilor pct. 17 și 18 din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin hotărârea Guvernului RM nr. 191 din 19 februarie 2002, care stipulează că plățile pentru serviciile locative, comunale și necomunale se percep de la proprietarii, chiriașii și locatarii caselor individuale, apartamentelor/ încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc conform contractelor, în baza conturilor (bonurilor) lunare respective pentru fiecare tip de serviciu, eliberat de furnizori, gestionari sau prestatorii de servicii. Proprietarii, chiriașii și locatarii caselor individuale, apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc achită plățile pentru serviciile prestate în luna precedentă până la data indicată în factura de plată.

În conexiunea celor sus relatate, este evident că instanța de apel a dat o rezolvare unilaterală și superficială cauzei, fără a examina legalitatea și temeinicia hotărârii supusă apelului, în raport cu probele anexate la materialele cauzei și legislația ce guvernează litigiul în cauză.

Drept consecință, se stabilește că soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Față de cele de precedent, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a remite cauza spre rejudecare în instanța de apel, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând cauza, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Cet-Nord”.

Se casează decizia din 21 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „CET-Nord” împotriva lui Ruslan Frunțașu și Ingăi Frunțașu cu privire la încasarea datoriei, cu remiterea cauzei pentru rejudecare la Curtea de Apel Bălți, de un alt complet de judecători.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

Nicolae Craiu